

גינת נוי

פרשת אמור פסקא א-ג

מאת הרב המקובל רבי ג'ינו ג'אן זצ"ל מיוצאי לוב

תלמידו המובהק של הגה"ק רבי יוסף ג'יעאן זצוק"ל

ראש בית הדין בסרת-לוב

תשפ"א, גליון מס' יד טל: 052-7611435 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

[א]

שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לה: (כב כז)

"שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לה". לכאורה קשה, דהנה הלשון "והלאה", משמעו לאחר מכן, ולא מיום השמיני עצמו יהיה מותר, אלא מלמחרת יום השמיני, מ"הלאה" ליום השמיני. וזה ותמוה, דהיה צריך לכתוב 'שבעת ימים יהיה תחת אמו ומיום השביעי והלאה ירצה', דהיינו מיום השמיני.

אלא שהשי"ת ישתבח שמו ויתעלה הדרו, מרוב רחמנותו, כדכתיב (תהילים קמה, ט) 'ורחמיו על כל מעשיו', לא רצה שנשחוט שור או כשב או עז תחת אמו, שבוכה וכואבת עליו, וזה נראה כמדת אכזריות, אפילו שזה קרבן לה'. לפיכך אמרה תורה, ששבעת ימים יהיה תחת אמו¹, ואחר כך גומלים אותו מאמו לפחות יום אחד, כדי שאמו תשכחו, ואז "ירצה לקרבן אשה לה". לכן כתוב שבעה ימים תחת אמו, וביום השמיני לא יהיה תחת אמו, אבל גם לא ישחטוהו, ומיום השמיני והלאה, דהיינו מיום התשיעי מותר לשוחטו.

ונקח מזה דוגמה מהשי"ת יתברך, ומרחמנותו, שיהי' שלום בין אדם לחברו, ושלא לחמוס ולא להלבין חבר ברבים, ושלא לעשוק לעשות רע לחברו, ונשמור על כבוד הזולת ורחמנות, בינינו לבין חברינו. ובזכות המצוה הזאת נחזיק מצות הרחמים, והשי"ת ירחם עלינו ויאהבינו, כמו שאומרים בתפילה 'המרחם רחם נא עלינו ותן בלבנו בינה'.

ובדרך רמז יבואר², דהנה, הבהמה אין לה ערך כאדם, שהבהמה מעולם העשייה כדכתיב (בראשית א, כה) 'ויעש אלוקים את חית הארץ', אבל האדם מעולם הבריאה, כדכתיב (בראשית א, כז) 'ויברא אלוקים את האדם'. האדם יש לו ערך אצל הקב"ה בארבעה יסודות בעולם, דצח"ם דומם צומח חי ומדבר. נתן הקב"ה מדרגות לדומם צומח ולחי, 'שבעת ימים תחת אמו'³. אבל בן אדם שהוא יקר להשי"ת שנברא בצלמו, בצלם אלוקים עשה אותו, כתב (ויקרא יב, ג) 'וביום השמיני ימול בשר ערלתו', שהיום השמיני קדוש לה', מול ספירת הבינה

¹ הנה הרב המחבר מפרש המקרא "תחת אמו" כפשוטו, וכן מפרש תרגום אונקלוס, אבל באמת הוא מחלוקת ראשונים.

² חוזר ליישב אמאי כתיב מיום השמיני, כנ"ל - בדרך רמז.

³ פי' לבהמה נתן רק ז' ספירות, דיום רומז לספירה ואמו היא ספירת בינה, והיינו שבעה ימים, כלומר ז' ספירות יהיה לבהמה תחת מדת מלכות שהיא בינה, ולא יהיה לה הספירה השמינית שהיא בינה, כיון שאינה בבחינת מדבר.

גינת נוי

פרשת אמור פסקא א-ג

מאת הרב המקובל רבי ג'ינו ג'אן זצ"ל מיוצאי לוב

תלמידו המובהק של הגה"ק רבי יוסף ג'יעאן זצוק"ל

ראש בית הדין בסרת-לוב

תשפ"א, גליון מס' יד טל: 052-7611435 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

שהיא ספירה השמינית. לפיכך כתב על בהמה 'מיום השמיני והלאה'⁴, אבל יום השמיני, הקדיש לך אדם למילה.

בזכות יום השמיני שצונו לעשות מצוה גדולה כזו, יזכינו להגיע לבנין בית המקדש, ואימנו השמינית תפרוש כנפיה עלינו במהרה בימינו, אמן.

[ב]

דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מועדי יהוה אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי: ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קדש כל מלאכה לא תעשו שבת הוא ליהוה בכל מושבתיכם: (כג, ב-ג)

דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מועדי ה' וגו' ופסוק השני אמר ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קודש כל מלאכה לא תעשו שבת היא לה' וגו'.

יש לדקדק, מה ענין עשיית מלאכה בענין החגים⁵. אלא אמרו חז"ל, ששת ימים תעשה מלאכה היינו ששת ימי החגים, שמותר לעשות בהם אוכל נפש, כמאמר הפסוק (יב, טז) 'אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם', זה ראש השנה חג סוכות חג שמיני עצרת חג פסח (ב' ימים) חג שבועות, זה ששה ימים שמותר בהם לעשות אוכל נפש של החגים, שהרי יום הכפורים אסור בשום מלאכה, 'שבת שבתון מקרא קודש, כל מלאכה לא תעשו שבת הוא לה' בכל מושבתיכם', וגמר הפסוק 'אלה מועדי ה'.'⁶

[ג]

ושמחתם לפני יהוה אלהיכם שבעת ימים: (כג, מ)

'ושמחתם לפני אלוהיכם', השמחה היא - שאדם עומד לפני ה'.

⁴ פי' והלאה למטה, כלומר יהיה לה רק הלאה מספירת הבינה דהיינו רק ז' ספירות. אבל אדם זוכה לספירה שמינית. והשתא מיושב אמאי כתיב מיום השמיני והלאה, ולא מיום השביעי והלאה, כיון דכוונת והלאה למטה, וללמד שלא זוכה לספירה השמינית, רק לספירה שלמטה ממנה.

⁵ ורש"י כתב וז"ל "ששת ימים. מה ענין שבת אצל מועדות ללמדך שכל המחלל את המועדות מעלין עליו כאלו חלל את השבתות, וכל המקיים את המועדות מעלין עליו כאלו קיים את השבתות".

⁶ כוונתו לפרש, דכיון שמסיים אלה מועדי ה' על כורחך כל הנאמר לעיל היינו מועדים, ולפי זה מאי דכתיב לעיל, יום השביעי כו' היינו החג השביעי דהיינו יום הכיפורים, שבת שבתון כו', וכוונת הכתוב שלא יעשה בו מלאכה כלל, ועל זה מסיים הכתוב, אלה מועדי ה'.